

**NASZA PŁASKORZEŻBA /RELIEF/ JUŻ JEST W KOŚCIELE
pw.: OPATRZNOŚCI BOŻEJ NA NOWYM DWORZE
/2022 – 15.12.2024/**

22.11.2024 – PRACOWNICY K. M. K. Józef Piotr Kielb – zakończyli pracę z montażem PŁASKORZEŻBY w kościele

Podstawą rozpoczęcia prac była UMOWA-ZLECENIE zawarta pomiędzy:

Zleceniodawca: Zarząd Oddziału Związku Sybiraków we Wrocławiu /ul. Pomorska 51/53/3, 50-216 Wrocław – reprezentowany przez p. Prezesa ZO Ryszarda Janosza;

Wykonawca: K.M.K MARMUR-GRANIT Józef Piotr Kielb Spółka Jawna /Gierałcice 11A, 48-340 Głuchołazy/, NIP 7550005360 - reprezentowany przez Józefa Piotra Kielba.

Pierwotny termin wykonania: 15.10.2024. Przesunięty ze względu na powódź na Dolnym Śląsku.

Koszt wykonania: netto – 54000,-; brutto – 66 420,- /Słownie: sześćdziesiąt sześć tysięcy czterysta dwadzieścia złotych/. Rozliczenie finansowe, miało nastąpić po odbiorze Płaskorzeźby i podpisaniu protokołu odbioru.

Jednak zanim doszło:

Pomysł i myśl realizacji Płaskorzeźby u autora, zrodziła się w 2022r. Na jednym z zebrań Zarządu Koła Fabryczna została zaakceptowana przez Członków Zarządu. Projekt został przedstawiony po akceptacji ks. proboszcza Krzysztofa Hajduna /Kościół pw. Opatrzności Bożej we Wrocławiu – Nowy Dwór/ i Prezesa Zarządu Oddziału Związku Sybiraków p. Ryszarda Janosza/, na stronie internetowej pod data 3.09.2022r.

Wybraliśmy zmienioną graficznie „PŁASKORZEŻBĘ” /RELIEF/, wg projektu p. Katarzyny Panek i została przedstawiona na naszej stronie internetowej, pod datą 03.09.2022r., a 17.09 zwróciliśmy się z prośbą do naszych członków o wpłacanie darowizn! Plastycy z Warszawy zrezygnowali z wykonania projektu!

Projekt p. Katarzyny Panek

Projekt Klaudii Król

Mając w pamięci wszystkich Sybiraków, którzy stracili swoje życie będąc na zesłaniu /Syberia/, w trakcie trwania II w. św. i po niej w walce o Niepodległą Polskę - podjęliśmy w Zarządzie Koła Fabryczna decyzję, po akceptacji ks. proboszcza Krzysztofa Hajduna /Kościół pw. Opatrzności Bożej we Wrocławiu – Nowy Dwór/ i Prezesa Zarządu Oddziału Związku Sybiraków p. Ryszarda Janosza – o wykonaniu „PŁASKORZEŻBY”, wg projektu p. Katarzyny Panek. Projekt jest prostszy w wykonaniu i bez „twarzy” bardziej przemawia, że jest poświęcony Sybirakom. „Twarze” byłyby istotne, gdyby PŁASKORZEŻBA byłaby poświęcona, w naszym przypadku np.: św. Rafałowi Kalinowskiemu, czy Adamowi Mickiewiczowi! Słowa natomiast są ważne i zostały. A, Krzyż rozświetla krajobraz i wymęczonych Sybiraków na zesłaniu i dawał im szansę przeżycia. Taka jest ogólna idea. Termin wykonania był przewidywany na październik 2024r.

Wg słów p. Józefa Piotra Kielba, ze względu na powódź /też w Gierałcicach/ wykonanie i transport na miejsce posadowienia został przesunięty na listopad.

Montaż w kościele nastąpił w dniach 21-22.11 przez pracowników K.M.K. – w rozmowie z pracownikami, byli zadowoleni z wykonanej pracy. Kolejne etapy wykonywanych prac, przedstawiają poniższe zdjęcia.

Miejsce posadowienia

Podstawa Płaskorzeźby

Łączenie elementów
Płaskorzeźby

Poniższe zdjęcia przedstawiają moment wstępnego odbioru wykonanej Płaskorzeźby...22.11.2014r. – jeszcze przy słabym oświetleniu.

Autor

Pp.: Adam, Andrzej i Andrzej

Ks. Krzysztof Hajdun

Zainteresowanie PŁASKORZEŻBĄ jest spore, gdyż już następnego dnia był kwiat i znicz u podstawy, a w dniu 26.11 – nieznana osoba postawiła dodatkowo dwa kwiaty. Niedokładne połączenie płyt, z czasem zostanie usunięte, jak oświadczył Wykonawca.

Poświęcenie Płaskorzeźby, ks. Proboszcz ustalił z J.E. ks. Biskupem na 15.12 godz. 18.00 – w czasie mszy św. Po czym nastąpi spotkanie zaproszonych Gości (m.in. ks. biskup Jacek Kiciński, ks. prof. Franciszek Głód – nasz kapelan, ks. Andrzej Pańczak – proboszcz ze Złotnik; p. Jacek Sutryk - Prezydent Wrocławia, pp. Izabela Kalisz /dyr. Biura Prezydenta/, Dorota Feliks /dyr. Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego/, p. Kamil Dworaczek - Prezes IPN; pp. Jerzy Pietraszek /dyr. Wydziału Kultury/, pp. dyr. Andrzej Jerie, Marek Kosendiak /Ośrodek Pamięć i Przyszłość/, p. Małgorzata Koronkiewicz-Hupajło – prezes Fundacji Wspólnota Pokoleń, p. Magdalena Szymerowska – MedMedicum; pp. Teresa Molęda, Wioletta Kocik i Ewa Syjud-Onacka ze SP nr 95; pp. Ryszard Janosz – Prezes, Eugeniusz Kuszka - Wiceprezes, Jolanta

Śliwińska i Jan Sierszynski z ZO Związku Sybiraków, Prezesi Kół oraz naszych, dzielnych Sybiraków – dzięki którym dzisiaj jesteśmy obecni na tej uroczystości).

Razem na uroczystość poświęcenia PŁASKORZEŻBY – zaprosiliśmy ok. 200 osób – związanych z inspirowaniem, finansowaniem lub też przekazujących darowizny ... na Koło Fabryczne. Proboszcz parafii Opatrzności Bożej na Nowym Dworze, również informował wiernych podczas mszy św. w dn. 7-8.12 – o poświęceniu..., jak również o sfinansowaniu przez wiernych w wysokości 10000 zł

MY – jako Sybiracy z Koła Fabryczna w 2022r. podjęliśmy zobowiązanie wykonanie tablicy w postaci Płaskorzeźby /Reliefu/ - ku czci pamięci wszystkim Zesłańcom i Deportowanym w okresie 1939-1956. Chociaż zesłania na Sybir są dotowane od 1612r. – i ICH – mamy zawsze w swojej pamięci! – dane poglądowe w tabeli nr 1

Tabela nr 1

L.P.	ROK - LATA	IŁOŚĆ ZESŁANYCH	UWAGI
1.	1612 1619 1620 1634-1635	Ok. 60 75 35 70	Jeńcy /Polacy i Litwini/. Tobolsk Tomsk – rozbudowa fortyfikacyjna Krasnojarsk, Tomsk, Tobolsk
2.	Po 26.04.1772	Ok. 6000	M. in. Konfederaci Barscy /wrócili do kraju do 1781r./w różne części Rosji /
3.	Po 1812	1813 – 8643 1814 - 9000	Po klęsce Napoleona pod Moskwą. Zesłania do Kaukazu płn. i Gruzji
4.	1830	Ok. 30000*	Piotr Wysocki. Większość wcielona do wojska na 15 lat. Amnestia po 27 latach
5.	1863-1866	16000-20000	Dzisiaj śp. Rafał Kalinowski – nasz patron. Dodając więźniów w kraju – ok. 30000 /są źródła, że podają aż 250000/
6.	1905-1839	Ok. 50000	
7.	1937-1938	Ok. 11000	Wschodnie Kresy /Białoruś, Ukraina/. Zabito ok. 100000, a rodziny zesłano na Sybir
8.	09/10.02.1940 13/14.04.1940 21.06.1940 Maj-czerwiec 1940	300000- 350000	140000 - wg danych rosyjskich; 220000-wg polskich; 61000 – wg danych rosyjskich; 320000-wg danych polskich. 80% - kobiet i dzieci; 80000 – wg danych rosyjskich, 240000-wg danych polskich /Obywatele Polski – pochodzenia żydowskiego ok. 80%
9.	Maj-czerwiec 1941	85000 280000	Głównie zesłano inteligencję Polski oraz gospodarzy /tzw. „kułaków”

*-dane wg Marka Klecela; Wszystkie dane na podstawie Wikipedii

Ogólnie można stwierdzić, że w pierwszej kolejności – wysiedlono w różne rejony ZSRR – osadników wojskowych /żołnierzy-legionistów/, pracowników leśnych /znajomość lasów i miejsc, gdzie mogą ukryć się powstające oddziały np. AK/, pracownicy PKP, itp. Zsyłano do Komi i inne obszary płn. Rosji, do Kraju Krasnojarskiego i Ałtajskiego.

Wg danych IPN razem zesłano ok. 1 mln obywateli polskich (luty 1940 – 200000-250000, kwiecień – 240000-320000, czerwiec: 220000-400000 /II-tura/ i 200000-300000 /III-tura/, w czerwcu 1941 – 200000-300000. Wg danych radzieckich -300000-350000, czy ok. 1/3 w stosunku do danych polskich!

W okresach zesłania i deportacji w ACz było ok. 240000 jeńców, z których ok. 125000 skierowano do obozów pracy lub koncentracyjnych. W łagrach było ok. 45000 osób. W obozach: starobielskim, ostaszkowskim i kozielskim - wymordowano 14587 osób!

Do służby w ACz skierowano ok. 150000, a do specjalnych batalionów ok. 100000 /byli to w zasadniczej większości żołnierze wzięci do niewoli/.

O ile w okresach wojen polsko-moskiewskich, polsko-radzieckich – można zrozumieć wywózki obywateli, to o tyle w okresie powojennym – nie można zrozumieć, że w wielkiej przyjaźni pomiędzy rządami ZSRR i PRL /w latach 1945-1956 i później/ jeszcze tysiące obywateli polskich różnego pochodzenia /z okresu przedwojennego było zsyłanych w głąb Rosji/ - szczególnie mieszkających już w krajach LSRR, USRR, czy też USRR – podporządkowane ZSRR /byli to żołnierze różnych organizacji podziemia polskiego walczącego o niepodległość Polski, Polacy – nie mogący podporządkować się nowej władzy, pomagający walczącym oddziałom Polski w czasie II w. św. czy też gospodarzy – tzw. „kułaków”, czyli obszarników ziemskich.

ACz i NKWD w styczniu 1944 – rozpoczęła walkę z ruchem niepodległościowym, poprzez aresztowania, mordowania lub zesłania na tereny ZSRR. Ustaleniem ilości obywateli zesłanych na Sybir, po „wyzwoleniu” przez ACz jest ponoć trudniejsze do ustalenia.

Do końca 1944r. deportowano na Sybir ok. 30000 obywateli Polski, z terenów na wschód od Bugu. Z czasem z terenów pomiędzy Wisłą a Bugiem – ok. 5000 ludzi trafiło na deportację do ZSRR. Po 1945r. do Zagłębia Donieckiego skierowano ok. 15000 ludzi z ogólnej ilości ok. 30000!

Wiele danych z różnych konferencji podaje Wikipedia, z których wynika, że w latach 1944-1952 – było represjonowanych ok. 200000 obywateli polskich.

Np. w latach 1951-1952 za Ural zesłano ok. 13000 Polaków.

Autor, wraz z rodziną /5 osób/, rodziny dziadków Heleny i Jana Andrzejewskich z dziećmi /razem: 9 osób/, brata dziadka Jana- Michała /4 osoby/, braci Ojca /Bolesława i Bronisława – razem 8 osób/ - w dniu 25.03.1949r. w ramach akcji „PRIBOI” byli deportowani na czas nieokreślony, z Ponar /wówczas LSRR/ do Krasnojarskiego Kraju i w rejon Irkucka.

W ramach tej akcji deportowano z : Litwy – 26000, Łotwy – 42000 i Estonii – 20000. Deportowani to w 50% kobiety i ok. 27000 dzieci. Podstawą zesłania było w głównej mierze było wspieranie antysowieckiej partyzantki oraz nie

wspieranie kolektywizacji rolnictwa /oddanie ziemi do powstających kolchozów/, itp. Od 1941 do 1953r. deportowani z ww. państw ok 120000 obywateli tych państw.

Wszyscy zesłańcy i deportowani, zawsze byli wywożeni pod osłoną nocy. Czas na zabranie rzeczy osobistych najczęściej 1 – 2 godziny i załadunek do bydłych wagonów. Warunki podobne jak Niemcy wywozili Żydów do obozów koncentracyjnych /tylko im pozwalano zabierać wszystko, a później konfiskowali/. Podróż naszego transportu z Ponar /dzisiaj dzielnica Wilna/ do Usole Syberyjskie n/Angarą trwała: od 25.03 1949 do 13.04.1949 /Pierwszy dzień Wielkanocy/.

Szczegóły w ww. temacie można znaleźć pod datą 22.09.2019r.

Po śmierci Stalina /5.03.1953r./ - nastąpiła możliwość powrotu do Polski. Maja rodzina wróciła do Polski /PUR w Giżycku/ - 12.12.1955r. – ostatnim, bezpłatnym transportem. Rodzice ściągnęli rodziny - braci Ojca w 1956 r. Przyjechali do Giżycka, do rodziny w dniu 01.07.

Warto tutaj zaznaczyć, że moja m.in. rodzina była na zesłaniu od święta Żwiastowania Pańskiego /25.03.1949/ do Matki Bożej z Guadalupe /12.12.1955/. Razem ok 7 lat! Stąd wniosek, że mieliśmy dobrą opiekę. Z Niebios!

Skoro tak to pamiętajmy o naszym przetrwaniu, o Zesłańcach i Deportowanych, którzy na zawsze zostali na Sybirze /w moim przypadku stryj Bolesław w Bajandaju i brat dziadka Jana – w Burietie. W roku 2007 będąc na cmentarzach – grobów już nie było!/.

UWAGA: warto przeczytać myśl przedstawiona w internecie, pt.: „*Postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie deportacji z Polaków z Litwy Kowieńskiej*”, Sygn. akt S 67.2009.Zk /Dnia 05 czerwca 2017 r. Janusz Jagiełłowicz – prokurator. Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Szczecinie”

Informacje, dotyczące po II w. św. zostały podane informacyjnie. Każdy z nas – SYBIRAKÓW – ma swoją historię, chociaż nie każdy chce się z nią podzielić /czasami trudno zrozumieć!/ lub przedstawić w Kronice Koła Fabryczna!

Pamiętajmy, że nasza historia jest bogata, nie tylko upadaliśmy i traciliśmy wolność ... ale zawsze podnosiliśmy z „kolan” i dążyliśmy do WOLNOŚCI. Znają to dobrze Sybiracy – Zesłańcy, z lat 1939-1956, jak i żołnierzy – Sybiracy wychodzący z ZSRR pod dowództwem gen. Władysława Andersa PSZ - AP /1941-1942/, podobnie płka/gen. Zygmunta Berlinga 1DP-1K -1AP /1943-1944!/ – gdyż Oni stanowili trzon ww. ARMII POLSKIEJ, tworzonych na terenie ZSRR!

Po zdobyciu Monte Casino i Berlina, żołnierze /byli Zesłańcy-Sybiracy zowiesili polska flagę/

**Wrocławianie /głównie Sybiracy/ postawili POMNIK ZESŁAŃCOM SYBIRU!
Widzacie go, każdy z nas przywołuje dowolne myśli... moja jest następująca:**

**„JEŻELI KRZYŻ PRZEBIJA ŻELBETOWE MURY...
MY – OTWÓRZMY SVOJE SERCA
I PRZEBACZMY TYM CO NAS CIEMIĘŻYLI”**

**C.D.Nastąpi i będzie poświęcony UROCZYSTOŚCI POŚWIĘCENIA
PŁASKORZEŻBY w dniu 15.12.2024r.**

**Opracował:
Antoni Tunkiewicz
Koło Fabryczna**